

**Dansk navn:** Hulkravet kodriver

**Latinsk navn:** *Primula veris*

**Bornholmsk navn:** Kjælinjatænner

---

### Baggrund / evt. Bornholmsk historie

Hulkravet Kodriver bliver 10-30 cm høj. Stænglen er bladløs og har indtil 30 stilkede blomster, som sidder i en skærm, er nikkende og ensidigt vendte. Bægret er gulgrønt, oppustet og med 5 bredt trekantede tænder, der er omtrent lige så lange som brede. Kronen er 10-15 mm, mørkt æggegul og med orange pletter indvendigt i svælget og velduftende. Frugstilkene er oprette med 6-10 mm lange ægformede kapsler og er kortere end bægret.

Bladene sidder i roset og er omvendt ægformede med lige afskåret til svagt hjerteformet basis, men har dog vingagtigt nedløbende forlængelser langs bladstilkene; deres kant er håret og bladkanten er buttandet.

Hulkravet Kodriver er en flerårig urt, der bestøves af insekter (bla. citronsommerfugl) og hvor frøene spredes ved vindslyngspredning.

Selvbestøvning forhindres helt eller delvis ved en mekanisme, der kaldes heterostyli.

Udbredelse: Hulkravet kodriver er temmelig almindelig på egnede voksesteder på Bornholm, Øerne og i Nord-, Øst- og Sydøstjylland. Den er sjælden i Vestjylland.

Det botaniske navn er *Primula veris* som betyder den forårsblomstrende *Primula*. Det danske navn hulkravet kodriver er lidt mere rodet, kodriver har ikke noget at gøre med at drive med kvæg, det kommer af kodrevler, som betyder kopatter. Det passer også bedre, da blomsterstanden godt kan ligne et yver.

### Egnethed som fødevarer / I Køkkenet

Hulkravet kodriver er blevet brugt i folkemedicin. Den tørrede rod er blevet brugt mod vejrtrækningsproblemer. Og blomsterne er brugt til mange forskellige ting, men særligt som beroligende, og selv mod rynker har man forsøgt sig.

I dag er det særligt i maden, at man kan have glæde af den. De C-vitaminholdige blade kan bruges til meget forskelligt, de kan f.eks. dampes, blandes i salaten, i fars, i stuvninger og madpandekager. De duftende blomster kan bruges til pynt og til urtete, til snaps, i vin, i marmelade og kandiseres. Blomst og rod i potpourri.

Hulkravet kodriver bør ikke bruges ved graviditet, aspirinallergi (indeholder salicylsyrer) eller sammen med blodfortyndende medicin.

### Voksested / naturlige vækstbetingelser / Jordbund / Klima

Den vokser på næringsrig, neutral til kalk-rig muldbund – f.eks. løvskove, skovbryn, enge, sydvendte skråninger og grøftekanter. På Bornholm ser vi dem typisk i grøftekanterne.

Den egner sig godt til at vokse under buske og træer og kan derfor danne bevoksning under f.eks en række frugtbuske/træer.

### **Sorter / varieteter**

Bladformen for hulkravet kodriver er noget varierende, og bladgrunden kan være mere eller mindre udtalt hjerteformet.

Der er, når den er i blomst, især forvekslingsmuligheder med Fladkravet Kodriver. Uden blomster kan den være lidt svær at kende fra Storblostmret Kodriver og Fladkravet Kodriver.

### **Sædskifte**

Ikke relevant.

### **Jordbearbejdning**

Ikke relevant.

### **Etablering / opformering / bestøvning**

Primula kan principielt sås hele året, men det bedste resultat opnås ved når frøene er modne i juli eller ved koldsåning i vintermånederne – fra oktober til februar. Gemmer man frøene går de i dvale, og skal så udsættes for kulde for at spire. De spirer ikke ved temperaturer over 20 grader C. Ved såning i løbet af vinteren, vil frøene spire det efterfølgende forår. Som ved stort set alle stauder kan man ikke forvente første blomstring før på andet året.

### **Gødskning**

Ikke kendt.

### **Ukrudtsbekæmpelse**

Ikke kendt.

### **Vanding**

Ikke kendt.

### **Sygdomme**

Ingen kendte.

### **Skadedyr**

Ingen kendte.

### **Høst og salgsklargøring**

Bladene kommer allerede i marts. Blomsterne dukker normalt op i begyndelsen af april og blomstrer en måneds tid, men ind imellem blomster de også en smule i eftersommeren.

### **Udbytte**

Ikke kendt.

## Nøglepunkter i kulturen

### Kildehenvisning

\* Bornholmernes Urtebog, en samling gamle bornholmske navne på urter og planter og deres anvendelse i overtro, sygdom, arbejde. Hansaage Bøggild.

Internetsøgning

\* [www.havenyt.dk](http://www.havenyt.dk)

\* [www.urtegartneriet.dk](http://www.urtegartneriet.dk)

### Egne erfaringer fra projekt

Hulkravet kodriver er lokaliseret, men ikke indsamlet endnu. Den bliver indsamlet i 2020.

### Fødevareegnethed

Hvis du er kok eller fødevareproducent, og tænker på at sælge fødevarer med vilde planter, kan Fødevarestyrelsens "Planteliste" bruges til at vurdere, om det er en god idé; Nogle planter må kun serveres i begrænsede mængder, i f.eks. snaps eller krydderi, eller der kan være dele af planten, som er uspiselige. Plantelisten kan bruges både af private og professionelle:

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Foedevarer/planteliste/Sider/default.aspx>

### Kontakter

Denne planteprofil er forfattet af formidlingschef og naturvejleder Thomas Guldbæk, gaarden – Bornholms Madkulturhus ([www.gaarden.nu](http://www.gaarden.nu)), som også har bidraget med indsamling og viden om planternes kulturhistorie. E-post: [thomas@gaarden.nu](mailto:thomas@gaarden.nu)

Naturvejleder Tino Hjort Bjerregaard, Naturstyrelsen på Bornholm ([www.nst.dk](http://www.nst.dk)), har medvirket med indsamling og viden om planternes naturlige vækstbetingelser og voksesteder på Bornholm. E-post: [xtb@nst.dk](mailto:xtb@nst.dk)

Fødevarerådgiver Signe Folke, Bornholms Landbrug og Fødevarer ([www.blf.dk](http://www.blf.dk)) har skrevet afsnittet om fødevareegnethed, og bidraget med sin viden. E-post: [sf@blf.dk](mailto:sf@blf.dk)

Er du interesseret i at høre mere om projektet "Dyrkning af vilde bornholmske planter og gamle bornholmske sorter", j.nr. 16-3262-000053, er du velkommen til at kontakte projektleder Elisabeth Falk, Bornholms Landbrug og Fødevarer, E-post: [ef@blf.dk](mailto:ef@blf.dk)

Du er velkommen til at citere denne planteprofil, men kun hvis du opgiver kilden. Du er også velkommen til at bruge planteprofilens viden – men husk at det er på eget ansvar, og at viden kan ændre sig over tid.

Vi har i dette projekt fået særlig tilladelse af berørte myndigheder og private ejere til at indsamle vilde og forvildede planter. Vær opmærksom på, at du ikke umiddelbart kan gøre dette efter, og at det kan være ulovligt. Fjern aldrig planter fra beskyttet natur og fredede arealer.

Projektet er en del af bevaringsarbejdet med gamle danske husdyr- og plantegenetiske ressourcer, og er støttet af



**Miljø- og Fødevareministeriet**  
Landbrugsstyrelsen

3. vers. 12.12.2019